

# Kaalium plasmas, ööpäevases uriinis

## Kaalium plasmas (P-K)

## Kaalim ööpäevases uriinis (dU-K)

Põhja-Eesti regionaalhaigla laboratooriumi automaatliini labor

Telefon: 617 1027

## Üldiseloomustus

Kaalium on peamine rakusisene katioon, mis osaleb närvi- ja lihasrakkude töös. Ekstratsellulaarselt on seda vaid < 2%. Kaaliumi liikumist rakuvahelises ruumis reguleerib vere pH. Atsioosi korral liigub kaalium raku sisse ja alkaloosi puhul rakust välja.

## Näidustused

- Vedeliku- ja happe - aluse tasakaalu häirete diagnoosimine ja haiguskulu jälgimine
- Neerude- ja neerupealiste haiguste diagnoosimine ja haiguskulu jälgimine

## Referentsvahemik

Plasma

1 – 7 p      3,2 – 5,5 mmol/L

8 – 30 p      3,4 – 6,0 mmol/L

1 – 6 k      3,5 – 5,6 mmol/L

7 – 12 k      3,5 – 6,1 mmol/L

1 – 18 a      3,3 – 4,6 mmol/L

>18 a      3,4 – 4,8 mmol/L

Uriin 25 - 125 mmol/d

## Kliiniline tõlgendus

**Plasmakontsentratsiooni suurenemist põhjustab**

neerude kaudu eritumise vähenemine:

- äge- ja krooniline neerupuudulikkus, vähenenud mineralokortikoidide aktiivsus, ravimid (nt tetratsükliin, metitsilliin) jt

ümberjaotuvus organismis:

- äge atsidoos, intravaskulaarne hemolüüs, koekahjustus, ravimid (nt digitaalis) jt

liigne manustamine:

- kaaliumi infusioonravi, ravimid (nt penitsilliin G), vana vere ülekanne jt

**Plasmakontsentratsiooni vähenemist põhjustab**

neerude kaudu liigne eritumine:

- hüperglükeemiast tingitud osmootne diurees, endokriinsed põhjused, ravimid (nt diureetikumid, suures doosis glükokortikoidid)

mitterenaalne kaaliumi kaotus:

- seedetrakti kaudu (oksendamine, diarröa), naha kaudu (tsüstiline fibroos, liigne higistamine), dieet jt

|                                                                            |                                                                     |
|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| <b>Proovi-/uuringumaterjal</b>                                             | Veeniveri/plasma<br>24 h uriin                                      |
| <b>Proovianum</b>                                                          | Geeliga LH katsuti (heleroheline kork)<br>Uriinikatsuti (beež kork) |
| <b>Uuringumaterjali säilivusaeg, -temperatuur jm transpordi tingimused</b> | 15...25 °C 14 päeva<br>2...8 °C 14 päeva<br>-25 °C 1 aasta          |
| <b>Segavad faktorid</b>                                                    | <b>Proovimaterjali hemolüüs suurendab kontsentratsiooni</b>         |
| <b>Teostamise sagedus</b>                                                  | 24 h                                                                |
| <b>Mõõtemeetod</b>                                                         | Ioonselektiivsed elektroodid                                        |

|                |       |
|----------------|-------|
| <b>HK kood</b> | 66107 |
|----------------|-------|

**Kasutatud kirjandus**

1. Reaktiivi infoleht, ISE Indirect K, Na, Cl for GEN.2, Cobas systems application, 2016-04, V 13.0.
2. Wallach Y, Interpretation of Diagnostic tests. 8th ed. Lippincott Williams & Wilkins, 2007.

Koostanud Kadri Rohtla, Verepanga vanemarst

03.08.2017

Viimati uuendatud 18.11.2024